ZAAK 55-64

Arrest van het Hof (Eerste Kamer) van 17 november 1965[1]

Samenvatting

1. *Ambtenaren — Beroep — Termijn — Verlenging door indiening van een klacht in de zin van artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren*
   (Statuut van de ambtenaren, art. 91)

2. *Ambtenaren — Beroep tegen een handeling een eerder genomen besluit bevestigende — Beroepstermijn tegen dit besluit verstreken — Verval van het beroepsrecht*
   (Statuut van de ambtenaren, art. 91)

3. *Procedure — Arrest houdende vernietiging — Rechtsgevolgen — Beperking tot de personen direct getroffen door de vernietigde handeling — Arrest zijnde een nieuw feit — Begrip*

1. Vgl. de Samenvatting no. 5 van het arrest in de zaak 28-64, (*Jurisprudentie*, Deel XI, blz. 296).

2. Een handeling welke zich er toe beperkt een eerder genomen besluit te bevestigen kan de termijn toegestaan voor het instellen van een beroep in rechte niet doen herleven.
Vgl. de Samenvatting no. 1 van het arrest in de gevoegde zaken 50, 51, 53, 54 en 57-64 (*Jurisprudentie*, Deel XI, blz. 886).

3. Vgl. de Samenvatting van het arrest in de zaak 46-64 (*Jurisprudentie*, Deel XI, blz. 868).

In de zaak 55-64 :

JEAN LENS,

Hoofdassistent bij de interne dienst van de Administratie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door Mr. Fernand Probst, advocaat te Luxemburg, domicilie gekozen hebbende te diens kantore aldaar, 26, avenue de la Liberté,

verzoeker,

1 — Procestaal : Frans.

tegen

HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,
vertegenwoordigd door de Griffier van het Hof, A. Van Houtte, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende ter zetel van het Hof, te Luxemburg, 12, rue de la Côte d'Eich,

verweerder,

betreffende : gedeeltelijke vernietiging en wijziging van een besluit van 8 oktober 1964, waarbij 's Hofs President heeft geweigerd om de aan verzoeker bij herindelingsbesluit van 14 maart 1963 toegekende salaristrap te wijzigen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

samengesteld als volgt :

L. Delvaux, Kamerpresident,
A. Trabucchi en R. Lecourt (Rapporteur), Rechters,
Advocaat-Generaal : K. Roemer,
Griffier : H.J. Eversen, adjunct-griffier,

het volgende

ARREST

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN

I — Feiten en procedure

Overwegende dat, bij beschikking van 's Hofs President d.d. 14 maart 1963, medegedeeld aan belanghebbende op 2 april 1963, Jean Lens benoemd werd tot hoofdassistent bij de administratie van het Hof in de rang B 1, 1e salaristrap, en zulks met ingang van 1 januari 1962;

dat deze beschikking werd gegeven binnen het raam van de administratieve reorganisatie, noodzakelijk geworden door de overgang van het Statuut van de ambtenaren van de E.G.K.S. naar dat van de E.E.G.;

dat genoemde Lens bij verzoek van de 29e september 1964 aanspraak heeft gemaakt op de rang B 1, salaristrap 2, met berekening van zijn anciënniteit tot 1 juli 1960, een en ander met toepassing met de beginselen, aangegeven in een arrest 70-63 van 7 juli 1964, gewezen in een geding tussen een ander personeelslid van het Hof — en wel Collotti — en meergenoemd Hof van Justitie;

dat 's Hofs President bij brief van 8 oktober 1964 te kennen heeft gegeven het verzoek niet te kunnen inwilligen, daar het arrest 70-63 „slechts rechtsgevolgen kan hebben voor de zaak van de desbetreffende ambtenaar";

Overwegende, dat Lens in aansluiting op genoemde brief van 8 oktober 1964 tegen de beslissing tot afwijzing van zijn verzoek beroep heeft ingesteld, ter griffie ingeschreven onder no. 55-64 op 5 december 1964;

dat bij 's Hofs besluit van 17 december 1964 zijn Griffier A. Van Houtte als gemachtigde is aangewezen ten einde het Hof ten deze te vertegenwoordigen;

dat het geding een regelmatig verloop heeft gehad;

dat echter verzoeker, met het oog op de schrifturen van het Hof waarin de niet-ontvankelijkheid van het beroep werd opgeworpen, op 19 juli 1965 een „incidenteel verzoek ingevolge artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering" heeft ingediend;

dat verzoeker hiermede beoogde, twee vragen van algemene aard op de voorgrond te brengen;

dat hij voorstelde dat het Hof de termijn voor het instellen van een beroep krachtens artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren duidelijk zou aangeven;

dat hij voorts voorstelde dat het Hof duidelijk de rechtsgevolgen van een arrest zou aangeven ten aanzien van personen, andere dan partijen doch rechtstreeks „ betrokken bij de vernietigde handeling";

dat hij van oordeel was „dat het de voorkeur verdiende deze vragen uitputtend behandeld te zien vóór elke gedachtenwisseling in de hoofdzaak", zonder evenwel een bepaalde vordering te formuleren;

dat verweerder zich heeft gerefereerd aan 's Hofs prudentie ten aanzien van de vraag of er plaats is voor een uitspraak omtrent de „vragen" bij bedoeld verzoek opgeworpen;

Overwegende, dat het Hof ambtshalve heeft besloten om partijen ter terechtzitting van 6 oktober 1965 te horen aangaande de ontvankelijkheid van het beroep;

dat partijen, behoorlijk daartoe opgeroepen, op die datum zijn gehoord;

dat de Advocaat-Generaal zijn conclusie heeft genomen ter zitting van 21 oktober 1965;

II — Gronden en verweermiddelen van partijen

A — *Ten aanzien van de ontvankelijkheid*

Overwegende, dat *verzoeker* stelt dat, nu artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren geen termijn bepaalt voor de indiening van een verzoek of een klacht, het beroep gericht tegen de afwijzing van bedoeld verzoek of klacht, om ontvankelijk te zijn, slechts behoeft te worden ingesteld binnen de termijn bepaald in artikel 91, lid 2, welke ingaat op de dag van die afwijzing;

dat *verweerder* zich op arrest 3-59 van 8 maart 1960 beroept en antwoordt dat „artikel 90 weliswaar niet uitdrukkelijk een termijn aangeeft voor de indiening van een hiërarchieke klacht, doch de in de Lid-Staten algemeen aanvaarde rechtsbeginselen zowel als 's Hofs jurisprudentie het beginsel huldigen van ‚de redelijke termijn' en zulks in het belang van een goede gang van zaken bij de Instellingen en van de rechtszekerheid, welke zich er tegen verzet dat, de wettigheid van administratieve besluiten gedurende onbepaalde tijd in twijfel kan worden getrokken' ";

dat een administratief beroep, gericht tegen een anderhalf jaar geleden genomen administratief besluit klaarblijkelijk tardief is;

dat een dergelijk besluit in het belang van een behoorlijk bestuur als onherroepelijk moet worden beschouwd;

Overwegende, dat *verzoeker* zich subsidiair beroept op het arrest 70-63 als een nieuw feit, waardoor nieuwe termijnen kunnen aanvangen;

dat dit arrest in het bijzonder de administratie van het Hof aangaat, welke in de zaak 70-63 verweerder was, gelijk in het onderhavige geding;

dat uit dien hoofde de aangevallen beslissing, door de werking van het „nieuwe feit", haar mogelijk bevestigende aard verliest en een nieuwe beslissing oplevert;

dat *verweerder* antwoordt dat de laatste jurisprudentie van het Hof (arresten 46-64 van 8 juli 1965 en 50-64 van 14 juli 1965) duidelijk maakt dat het arrest 70-63 slechts de individuele positie van verzoeker Collotti raakt en deszelfs rechtsgevolgen niet vermag uit te strekken buiten dit concrete geval;

B — *Ten principale*

Overwegende dat *verzoeker* toepassing vraagt van de beginselen waarop het arrest 70-63 berust;

dat hij stelt dat een herindeling, gegrond op een herwaardering van de beklede betrekking, in de nieuwe rang met zich brengt de toekenning van eenzelfde salaristrap als in de voorgaande rang genoten;

Overwegende dat *verweerder* zich beroept op de handelwijze welke algemeen door de Instellingen wordt gevolgd en op 's Hofs jurisprudentie;

dat hij de werking van het arrest 70-63 beperkt wil zien tot het persoonlijk geval van Collotti;

III — Conclusies van partijen

Overwegende dat *verzoeker* concludeert dat het den Hove behage :

„het onderwerpelijke beroep ontvankelijk te verklaren; het eveneens gegrond te verklaren;
mitsdien, met wijziging van de afwijkende beschikking van 's Hofs President van 8 oktober 1964;
de indeling van verzoeker zoals gegeven op 14 maart 1963 onjuist te verklaren;
te bepalen dat verzoeker dient te worden ingedeeld in rang B 1, salaristrap 2, met 18 maanden diensttijd in die salaristrap en bijbetaling van salaris vanaf 1 januari 1962;
met veroordeling van verweerder in de kosten";

dat *verweerder* concludeert dat het den Hove behage :

„het door Jean Lens ingestelde beroep te verwerpen, als zijnde tardief ingesteld en derhalve niet-ontvankelijk;
subsidiair, voor het geval dat het ontvankelijk mocht worden geacht, het af te wijzen als niet in rechte gegrond;
ten laste van verzoeker te brengen de kosten van het geding aan diens zijde gevallen";

Overwegende dat de beide memories „met betrekking tot het door verzoeker opgeworpen incident ingevolge artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering" geen bepaalde conclusies bevatten;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT

Overwegende dat Lens op 5 december beroep heeft ingesteld tegen de beschikking van de President van dit Hof d.d. 8 oktober 1964, waarbij werd afgewezen verzoekers klacht van 29 september 1964, betrekking hebbende op zijn indeling bij besluit van 14 maart 1963, betekend op 2 april 1963;

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het incidenteel verzoek

Overwegende dat Lens in de loop van het geding bij akte van 19 juli 1965 met opschrift „Incidenteel verzoek ingevolge artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering" aan het Hof te kennen gaf dat het zijns inziens de „voorkeur" verdiende, twee vragen „uitputtend te zien behandeld" „voor enige behandeling van de hoofdzaak";

dat dit stuk geen uitdrukkelijke conclusie bevat en slechts een wens tot uitdrukking schijnt te brengen;

dat men dit stuk dus geen duidelijk incidenteel verzoek bij het Hof aanhangig is gemaakt en het derhalve niet-ontvankelijk dient te worden verklaard;

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep

Overwegende, dat volgens artikel 92 van het Reglement voor de procesvoering het Hof in iedere stand van het geding ambtshalve middelen van niet-ontvankelijkheid, welke van openbare orde zijn in behandeling kan nemen;

dat zulks het geval is ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep van Lens;

Overwegende dat verzoeker op 29 september 1964 een administratief „verzoek of klacht", in de zin van artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren, heeft ingediend tegen het in geschil zijnde besluit van 14 maart 1963;

dat dit verzoek of deze administratieve klacht beoogde, het tot aanstelling bevoegde gezag te doen terugkomen op bedoeld besluit en een nieuwe indeling met terugwerkende kracht voor verzoeker te verkrijgen op grond van de beginselen, aangegeven in de overwegingen van het arrest 70-63;

Overwegende dat volgens artikel 91, lid 2, van het Statuut van de ambtenaren de gerechtelijke beroepen moeten worden ingesteld binnen een termijn van drie maanden, te rekenen van het tijdstip der kennisgeving aan belanghebbende van de litigieuze beslissing;

dat derhalve het administratief verzoek of de administratieve klacht welke niet binnen genoemde termijn is ingediend, niet in staat is de werking van die beslissing op te schorten;

dat in casu de beslissing aan verzoeker is medegedeeld op 2 april 1963 en diens verzoek of klacht is ingediend de 29e september 1964, dus bijna 18 maanden later, derhalve na het verstrijken van de termijn van drie maanden, genoemd in artikel 91, lid 2, van het Statuut;

dat dit administratief verzoek of deze administratieve klacht derhalve het verstrijken van de termijn niet heeft kunnen uitstellen;

Overwegende dat men in het antwoord van 8 oktober 1964 van het tot aanstelling bevoegde gezag op het verzoek of de klacht niets kan vinden wat de termijn van artikel 91, lid 2, van het Statuut weer zou kunnen doen aanvangen;

dat dit antwoord zich er immers toe beperkt, het besluit van 14 maart 1963 te bevestigen;

dat het dus de termijn, toegestaan voor het instellen van een beroep in rechte ingevolge artikel 91 van het Statuut, niet heeft kunnen doen herleven;

Overwegende dat verzoeker zich beroept op het novum, dat volgens hem wordt gevormd door het arrest 70-63, door het Hof op 7 juli 1964 gewezen in een geding waarin zijn administratie stond tegenover een van zijn personeelsleden, de heer Collotti;

dat evenwel dit arrest, gewezen in een zaak waarin verzoeker geen partij was, geen heropening van de hem betreffende beroepstermijn teweeg kan brengen;

dat het immers er weinig toe doet, dat beide gedingen tegen dezelfde verweerder gericht zijn;

dat immers de identiteit der verweerders niets afdoet aan het feit dat verzoeker niet rechtstreeks betrokken is geweest bij het arrest gewezen op de rechtsvordering van de heer Collotti;

dat derhalve genoemd arrest 70-63 niet als novum ten aanzien van het onderwerpelijk geding kan worden aangemerkt;

dat het beroep derhalve niet-ontvankelijk is;

Ten aanzien der kosten

Overwegende dat verzoeker in zijn beroep in het ongelijk is gesteld;

dat ingevolge artikel 69, lid 2 van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt verwezen;

dat evenwel naar luid van artikel 70 van dat Reglement de in de beroepen van personeelsleden van de Gemeenschappen door de Instellingen gemaakte kosten te haren laste blijven;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord partijen in haar pleidooien;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op de artikelen 90 en 91 van het Statuut van de ambtenaren;

Gelet op de artikelen 69 en 70 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie;

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

rechtdoende,

Verklaart het beroep 55-64 niet-ontvankelijk;

Verstaat dat ieder der partijen haar eigen kosten draagt;

Ontzegt het meer of anders gevorderde.

Aldus gewezen en ondertekend te Luxemburg op zeventien november negentienhonderdvijfenzestig.

Delvaux Trabucchi Lecourt

Uitgesproken ter openbare terechtzitting, gehouden te Luxemburg op zeventien november negentienhonderdvijfenzestig.

De President van de Eerste Kamer,
L. Delvaux

Voor de Griffier,
H.J. Eversen,
Adjunct-Griffier.